

gelsesvis bevilge ejeren af et afsides beliggende, nyoprettet brug lån til udredelse af bidrag til fremføring af lavspændingsledning fra et bestående lavspændingsnet, som braget tilsluttes.“

§ 6.

I statshusmandslovens § 56, stk. 2, ændres „byggelånet“ til: „allerede i ejendommen indestående lån af statskassen eller jordfonden“.

Bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget indeholder regler, som der i administrationens praksis har vist sig at være behov for.

Til lovforslagets enkelte paragraffer bemærkes følgende:

Til § 1.

Ophævelsen af fogedens pligt til at indkalde statens jordlovsudvalg til det forberedende møde, når en landejendom stilles til tvangsauktion, tilsigter en administrativ lettelse for jordlovsudvalget, husmandsbrugskommissionerne og dommerkontorerne. Formålet bag denne pligt søges fremtidig opnået ved, at det pålægges jordlovsudvalgets stedlige medlemmer at følge statstidendes meddelelser om tvangsauktioner.

Ved en sådan fremgangsmåde kan forlods udskilles de talrige tilfælde, hvor jordlovsudvalget ingen interesse har i at erhverve den pågældende ejendom, eller hvor auktionen bortfalder allerede ved det forberedende møde.

Til § 2.

Forslaget tager sigte på tilvejebringelse af velgørende typeplaner over statshusmandsbrug, samlet i en typebog, der er tilgængelig for ansøgere over hele landet. De hidtil benyttede typetegninger er udarbejdet af de til husmandsbrugskommissionerne knyttede tilsynsførende arkitekter til brug for ansøgere indenfor den pågældendes tilsynsdistrikt. Tilvejebringelsen af et udvalg af typeplaner, udarbejdet under hensyntagen til de forskellige landsdeles særlige behov, har bl. a. til formål at muliggøre, at forbedringer inden for dette byggeri hurtigere kan slå igennem over hele landet, samtidig med, at der sikres den enkelte ansøger øget mulighed for at vælge den bygningstype, der opfylder eller kan tilpasses efter hans ønsker.

Til §§ 3 og 6.

Ved ændringen tilsigtes en administrativ forenkling.

Til § 4.

For at modvirke, at de for statslånene gældende lempelige vilkår kapitaliseres ved ejerskifte, således at sælgeren ved købesummens fastsættelse

opnår en økonomisk særfordel, som ikke er tilsigtet ved loven, har man i stigende omfang nægtet tilladelse til, at statslånene, som ifølge loven forfalder ved ejerskifte, overtages af køberen, ligesom sådanne merfortjenester søges begrænset ved krav om, at sælgeren efterbetaler ydede renteleppler, for så vidt pantebrevene giver hjemmel for efterbetalingskravet.

Imidlertid medfører bl. a. de vanskelige forhold på det almindelige kreditmarked nogen tilbageholdenhed med hensyn til at kræve indfrielse, hvor det ikke drejer sig om ældre, mindre restlån eller åbenlyse tilfælde af nævnte kapitalisering eller iøvrigt væsentlige mangler ved køberens kvalifikationer.

Hvor det skønnes betænkeligt at tillade køberen at overtage lånene på uændrede vilkår, vil alternativet til indfrielseskravet efter de gældende lovregler i almindelighed være at tillade overtagelse af lånene med fremtidig fuld forrentning af eventuelle hidtil rentefri dele af lånet. Dette alternativ foreligger ikke eller kun i ringe grad med hensyn til de noget ældre brug, hvor de rentefri dele af lånet er helt eller i væsentligt omfang afdraget, og har kun en forholdsvis begrænset præventiv virkning overfor den ovennævnte kapitaliseringstendens, idet statslånene uanset rentefrihedens bortfald giver køberen lånevilkår, der — særlig under den nuværende kredit-situation — er væsentligt lempeligere end i det almindelige låne marked.

Den omstændighed, at administrationen i ejerskiftetilfælde normalt kun har valget mellem på den ene side en meget kraftig reaktion — kravet om fuld indfrielse — og på den anden side en end ikke i alle tilfælde anvendelig, forholdsvis lempelig skærpelse af lånevilkårene ved rentefrihedens bortfald, bevirker en væsentlig svækkelse af statens muligheder for at modvirke en for lovens formål uheldig kapitalisering af låntagernes økonomiske fordele ved de lempelige lånevilkår.

De foreslåede ændringer tager sigte på at muliggøre en smidigere graduering af behandlingen af ejerskiftesager i tilfælde, hvor det ikke skøn-